

مجتمع درمانگاهی امام رضا (ع)

و شهید مطهری

نارسایی گردن رحم

تهیه کننده: خانم مهبانوحلاج

کارشناس مامایی

با نظارت: خانم دکتر بهیه نام آور جهرمی

متخصص زنان و زایمان ، فلوشیپ نازایی

واحد آموزش ضمن خدمت

منبع: بیماریهای بارداری و زایمان ویلیامز ۲۰۲۳

زمستان ۱۴۰۲

نارسایی گردن رحم (cervical)

(Insufficiency) گردن رحم (cervix)

چیست؟

گردن رحم قسمت باریک،لوله شکل و تحتانی

رحم است که به طرف مهبل کشیده می

شود.(کلمه cervix در لاتین به معنای گردن

است). در شرایط غیرحاملگی ، گردن رحم به

میزان کمی باز است تا اسپرم داخل رحم شود و

نیز خون قاعدگی خارج گردد.در زمان حاملگی

ترشحاتی این لوله را پر می کند و سد محافظتی

به نام پلاک موکوسی تشکیل می شود.در طی یک

حاملگی طبیعی ، گردن رحم تا اواخر سه ماهه

سوم حاملگی قوامی سفت داشته ، طول آن بیشتر

است و بسته می ماند و در سه ماهه آخر معمولاً

نرمتر، کوتاه تر و متسع شده و برای زایمان آماده

می شود.

نارسایی گردن رحم به چه معناست؟

اگر در شروع حاملگی رحم نرمتر، ضعیف تر و یا

کوتاه تر از حالت عادی باشد ممکن است بدون

ایجاد انقباضات حاملگی ،در سه ماهه دوم و یا

اوایل سه ماهه سوم بر اثر افزایش فشار به آن

کوتاه و متسع شود.این وضعیت که به عنوان

(نارسایی گردن رحم) شناخته می شود می توانند

سبب سقط جنین در سه ماهه دوم ، پاره شدن

زودرس کیسه آب یا زایمان زودرس (قبل از هفته

۳۷) شود.

تشخیص نارسایی گردن رحم

در گذشته این عارضه بعد از چندین سقط در سه ماهه دوم و یا زایمان زودرس تشخیص داده می شد. امروزه ، اگر شما در معرض این عارضه باشید پزشکتان ممکن است از هفته های ۱۶ تا ۲۰ به طور مرتب برای شما سونوگرافی داخلی مهبل (واژینال) درخواست کند. این سونوگرافی ها به پزشک در اندازه گیری طول گردن رحم و کنترل علائم کوتاه شدن زودرس آن کمک می کند.

در صورتیکه در سونوگرافی های متوالی تغییرات قابل ملاحظه ای مشاهده شود ، بیمار ریسک بیشتری برای زایمان زودرس دارد و هرچه گردن رحم کوتاه تر باشد و ریسک بیمار بیشتر است. البته باید توجه داشت که تشخیص این عارضه کمی مشکل است و در مورد اینکه درمان

های موجود به جلوگیری از سقط یا زایمان زودرس کمک می کنند یا خیر اختلاف نظر وجود دارد. اما یک فایده هشدار زودرس این است که به بیمار فرصت می دهد از داروهای کورتیکواستروئیدی استفاده کند. تا مشکلات را در نوزادان نارس به حداقل برساند.

در صورت مشاهده هر یک از علائم زیر

بلافاصله به پزشک خود مراجعه کنید:

* تغییر در مقدار یا وضعیت ترشحات مهبل بویژه ترشحات چسبناک یا آبی

* لکه بینی یا خونریزی

* دردهای شبیه به دردهای قاعدگی

چه کسانی بیشتر در معرض خطر هستند؟

* کسانی که سابقه سقط بدون علت در سه ماهه دوم و یا زایمان زودرس ناشی از علل دیگر نظیر دردهای زودهنگام و پارگی جفت دارند. در صورتی که این سابقه بیشتر از یک بار تکرار شده باشد احتمال خطر بیشتر است.

* کسانی که اعمالی تشخیصی نظیر LEEP یا cone biopsy انجام دادند.

* کسانی که گردن رحم در آنها در طی زایمان های قبلی یا مواردی نظیر کورتاژ صدمه دیده و یا چندین بار سابقه ختم حاملگی قبل از تاریخ مقرر زایمان دارند.

* کسانی که گردن رحم در آنها به طور ژنتیکی و غیر عادی کوتاه است.